

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 24. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 8. septembra 2026

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 13/2026 - Kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, LL.M., hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 13/2026

Počet strán: 5

V Banskej Bystrici, dňa: 25. 08. 2026

Návrh na uznesenie

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 13/2026 - Kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 13/2026 - Kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 13/2026

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

V súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2026, schváleným uznesením č. 895/2026 - MsZ zo dňa 9. 6. 2026 bola vykonaná

kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolovaným subjektom bolo Mesto Banská Bystrica, oddelenie rozpočtu a ekonomických analýz Mestského úradu (ďalej len „kontrolovaný subjekt“). Oznámenie o začatí kontroly bolo odovzdané kontrolovanému subjektu dňa 4. 8. 2026. Kontrolovaným obdobím bol 1. polrok 2026.

Cieľom kontroly bolo preveriť stav a vývoj dlhu Mesta Banská Bystrica, dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v kontrolovanom období t. j. do 30. 6. 2026.

Kontrolný orgán v rámci predmetu kontroly preveroval dodržanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania, a to:

- celkovú sumu dlhu mesta a
- sumu splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a sumu splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov.

Kontrola pri overovaní skutočností vychádzala najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a dokladov a dokumentov predložených kontrolovaným subjektom:

- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“),
- prehľad čerpania úverov k 30. 6. 2026,
- výkazy FIN 1-12 k 30. 6. 2026,
- výkazy FIN 1-12 k 31. 12. 2025 a z nich vyplývajúce údaje potrebné pre zistenie stavu dlhu,
- opis finančných výkazov k 30. 6. 2026,
- hlavná kniha účtov 273, 379, 461 a 479 k 30. 6. 2026 (analyticky),
- ostatné údaje potrebné pre zistenie stavu dlhu a výšky splátok v kontrolovanom období.

1. Záonné ustanovenia

Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. sa celkovou sumou dlhu mesta na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu (zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov); to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom (zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov) rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Mesto podľa ustanovenia § 17 ods. 9 zákona 583/2004 Z. z. sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj dlhu a splátok. Celková suma dlhu obce nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov nesmie prekročiť v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Ak celková suma dlhu mesta dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, mesto je povinné prijať opatrenia v súlade s ustanoveniami § 17 ods. 10 a 11 zákona č. 583/2004 Z. z., ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu mesta.

- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 50 % a nedosiahne 58 %, primátor mesta je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť mestskému zastupiteľstvu informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu mesta spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Mestské zastupiteľstvo musí prerokovať informáciu primátora mesta do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie mestskému zastupiteľstvu je povinný primátor mesta túto skutočnosť písomne oznámiť Ministerstvu financií Slovenskej republiky;
- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 58 % a nedosiahne 60 %, okrem realizácie postupov podľa odseku 10, mesto je povinné do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z.), pričom schodok rozpočtu mesta môže vzniknúť len z dôvodu použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu (napr. § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) nevyčerpaných v minulých rokoch; schodok rozpočtu mesta môže vzniknúť rovnako z dôvodu použitia prostriedkov peňažných fondov mesta;
- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 60 % a viac, okrem realizácie postupov podľa odsekov 10 a 11, mesto je povinné uplatňovať postupy podľa osobitného predpisu (čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti).

2. Stav dlhu mesta k 30. 6. 2026 sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.

Preverenie stavu dlhu mesta bolo vykonané na základe údajov z nasledovných informačných zdrojov:

- finančné výkazy FIN 1-12, FIN 3-04, FIN 4-04, FIN 5-04, FIN 6-04 k 30. 6. 2026,
- hlavná kniha vlastného hospodárenia k 30. 6. 2026,
- výška skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2025) bola vo výške 98 691 056,70 €.

Celková suma dlhu k 30. 6. 2026 podľa účtovnej evidencie na základe výkazov FIN 5-04 bola vo výške 19 680 326,33 €, čo predstavovalo celkovú zadlženosť 19,94 %.

$(19\,680\,326,33 : 98\,691\,056,70) \times 100 = 19,94 \%$

Celková suma dlhu k 30. 6. 2026 po odpočítaní záväzkov v zmysle ustanovenia § 17 ods. 8 (0 €) bola 19 680 326,33 €, čo predstavovalo celkovú zadlženosť **19,94 %**.

$(19\,680\,326,33 : 98\,691\,056,70) \times 100 = 19,94 \%$

Celkovou sumou dlhu obce sa podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku. Z hľadiska opatrnosti je však potrebné zohľadňovať aj celkovú výšku schválených úverov (v plnom rozsahu ich schválenia) v MsZ, napriek tomu, že sa tieto ešte zo strany Mesta nečerpali, resp. nepredstavujú istinu.

K 30. 6. 2026 sa nečerpali, resp. nečerpali v plnom schválenom rozsahu MsZ všetky schválené úverové prostriedky, v celkovej hodnote 26 384 555,28 €, z toho:

- Úver EIB na financovanie projektovej dokumentácie, či spolufinancovanie projektov v hodnote 16 500 000 € a
- Úver ČSOB¹ 1089/25/08720 na financovanie investičných akcií Mesta Banská Bystrica „zásobník projektov“ v hodnote 9 884 555,28 €.

Po zohľadnení úplného čerpania týchto prostriedkov by bola celková suma potenciálneho dlhu k 30. 6. 2026 vo výške 46 064 881,61 €, čo by predstavovalo celkovú potenciálnu zadlženosť 46,68 %.

$(46\,064\,881,61 : 98\,691\,056,70) \times 100 = 46,68 \%$

Celková suma potenciálneho dlhu k 30. 6. 2026 by po odpočítaní záväzkov v zmysle ustanovenia § 17 ods. 8 bola vo výške 46 064 881,61 € $(46\,064\,881,61 - 0)$, čo by predstavovalo celkovú zadlženosť 46,68 %.

$(46\,064\,881,61 : 98\,691\,056,70) \times 100 = 46,68 \%$

3. Vývoj dlhu sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.

Stav a vývoj dlhu za posudzované obdobie

Rok	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka	Celková suma dlhu po vylúčení záväzkov v zmysle § 17 ods. 8 v €	Stav zadlženosti v %
31. 12. 2020	68 446 367	7 250 955	10,59
31. 12. 2021	72 694 191	7 256 749	9,98
31. 12. 2022	75 063 061	9 069 206	12,08

¹ úver schválený Uznesením MsZ č. 692/2025 – MsZ zo dňa 23. 9. 2025

31. 12. 2023	81 038 354	16 395 833	20,23
31. 12. 2024	97 063 594	15 885 828	16,37
31. 12. 2025	98 481 004	20 095 710	20,41
30. 06. 2026	98 691 634	19 680 326	19,94

4. Vývoj splátok návratných zdrojov financovania sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.

Stav a vývoj splátok návratných zdrojov financovania za posudzované obdobie:

Rok	Suma ročných splátok vrátane výnosov (úrokov) v €	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka znížených podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. v €	Podiel splátok podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. v %
31. 12. 2020	1 748 163	51 565 256	3,39
31. 12. 2021	3 111 133	52 824 128	5,89
31. 12. 2022	2 239 327	54 638 493	4,10
31. 12. 2023	1 965 874	59 117 817	3,30
31. 12. 2024	1 768 463	65 627 760	2,69
31. 12. 2025	1 183 291	61 300 872	1,93
31. 12. 2026*	1 451 684	53 817 612	2,70

*odhad sumy ročných splátok vrátane výnosov (úrokov)

5. Záver

Na základe kontroly je možné konštatovať, že Mesto Banská Bystrica čerpalo a použilo návratné zdroje financovania v súlade s pravidlami podľa § 17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., keď stav celkovej zadlženosti podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. k 30. 6. 2026 dosiahol hodnotu 19,94 % a predpokladaná hodnota sumy splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. k 31. 12. 2026 dosiahne 2,70 %.

Celková suma dlhu Mesta Banská Bystrica a suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov k 30. 6. 2026 neprekročili zákonom stanovené limity v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z..

Z dôvodu, že kontrolou neboli zistené nedostatky, z vykonanej kontroly bola vyhotovená v súlade s § 22 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa 26. 8. 2026 správa z kontroly, ktorá bola dňa 26. 8. 2026 odovzdaná kontrolovanému subjektu na oboznámenie.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto správu o výsledku kontroly č. 13/2026.

V Banskej Bystrici: 26. 8. 2026

PhDr. Ivan Holík, LL.M.
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica